

Погляд редактора. “Теорія рами”

Раму винайшли в античності. Моді вона не була ні матеріальною, ні дорогою — лише легким окресленням країв зображення. Згодом її запозичили і вдосконалили італійські митці епохи Відродження. Рама не тільки захищала картину від ушкодження, що найголовніше: невимушено представляла твір, нерідко була коштовнішою за нього.

У XV ст. виникає жанр рами, виконаної з дерева (рідше металу) різьбленням, позолотою, інкрустацією тощо. З XVI ст. підприємливі французи намагаються налагодити масове виробництво рам, а в XIX ст. в Європі запроваджують багетні фабрики. Тут доречно згадати про “обрамлення” — композиційний засіб, який застосовують у пластичних мистецтвах, художній літературі й музиці, а ще на думку прийшла мені “теорія рами”. Її головна аксіома: все, що потрапляє в раму стає мистецтвом.

Прямокутної, квадратної, округлої чи іншої форми сама по собі рама — є рамою, але з малярством робиться непомітною. На неї не звертають уваги навіть тоді, коли твір лаконічного задуму. Так неначе її немає зовсім. Що пам'ятає в якій рамі “Чорний квадрат” Малевича?

“Теорія рами” поширюється й на інші сегменти культури, наприклад, виставкові зали, які успадкували традиції паризьких салонів доби романтизму. Сьогодні вони устатковані штучним освітленням та іншими

експозиційними хитрощами. Отож, усе, що їх наповнює автоматично стає *contemporary art*.

У Києві 1 жовтня 2007 року в "Pinchuk art center" виставили грандіозне шоу-туман, яке продукує дороге обладнання завезене із-за кордону. Можна також побачити справжні телячі голови в прозорих скриньках, наповнених формаліном. У теленовинах на кількох каналах якийсь знавець несусвітних інсталяцій впевнено пояснював, що телячі голови символізують дванадцять апостолів, а одна порожня скринька — натяк на відсутність Христа (?!).

У таких випадках влучно висловлюються наші сусіди: "По со та рiezник до wiatzaka?"

Михайло СТРАНЧЕВИЧ